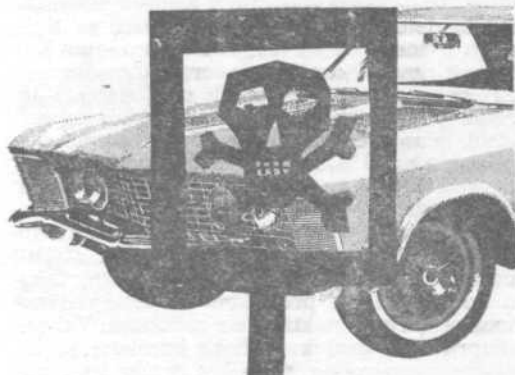

VOZNIK IN STRAH

Piše Velja Kocić

Najenostavnejša reakcija voznika je, ko na eno čutno zaznavo odgovori z eno samo kretnjo. Stvar se nekoliko zamota, če mora v določeni situaciji voznik v hipu odgovoriti na več čutnih zaznav. Takrat voznik lahko doživi strah, ali se popolnoma izgubi. Kaj je pravzaprav strah? Strah je za človeka zelo važno čustvo, ker mu ohranja življenje. Strah je v precejšnji meri posledica izkušenj. Vsak človek v strahu drugače reagira in je prav zato zanimivo, kako kdo reagira, če ga kaj nenadoma preseneti. Trenutek, ko se človek nevarnosti zave, pa nič ne napravi, da bi se ji izognil, imenujejo nekateri znanstveniki »trenutek groze«. Vsak, tudi povsem »normalen« voznik pozna take sekunde. Toda v naslednjem hipu se mora odločiti za kretnjo, ki naj ga po možnosti spravi iz nevarnosti. Tu sta torej dve možnosti — pravilna ali napačna reakcija.

Nesteto prometnih nesreč opisujejo priče tako, da si jih ne moremo drugače razložiti, kot da so posledica paralize zaradi strahu. Mnogokrat na kraju nesreče ne najdemo nobenega znaka zaviranja. Očividci trdijo, da je vozilo v zadnjih sekundah pred nesrečo hitrost celo pospešilo. Zakaj to? Togost telesa je v tesni zvezi z čustvom strahu. Če pade v togost voznik, ki ima nogo še na stopalki za plin, tedaj je jasno, da se njegovo vozilo ne bo ustavilo, ampak še hitreje drvelo v nesrečo. Pri zelo izurjenih voznikih so reakcije pogosto avtomatične in brezhibne. Ampak, vsak voznik mora računati na svoje reakcije pri ustavljanju. Računati mora na pot ustavljanja. Pot, ki jo prevozi voznik od trenutka ko zazna neko nevarnost na cesti, do tedaj, ko se vozilo ustavi je pot ustavljanja. Pot ustavljanja se deli na reakcijsko pot in zavorno pot. Reakcijsko pot voznik prevozi od trenutka, ko zazna nevarnost na cesti, pa do tedaj, ko se odloči za zaviranje. Zavorno pot voznik prevozi od trenutka, ko je uporabil zavore, pa do trenutka, ko se vozilo ustavi. Najvažnejša komponenta za pot ustavljanja je torej reakcijska pot, oziroma čas, v katerem voznik prevozi reakcijsko pot in ki se imenuje reakcijski čas.

Reakcijska pot je odvisna od zbranosti voznika, od sposobnosti hitrega in pravilnega ocenjevanja prometnih okoliščin. Nikdar ne smemo pozabiti, da se reakcijska pot oziroma reakcijski čas deli na dobo presenečenja, dobo odločanja in na dobo ko se je voznik odločil za zaviranje pa do trenutka ko so zavore začele delovati.

Videli smo, kaj pomeni reakcija za voznika in kam ga zapelje strah za volanom. Bodimo zato vedno pozorni na promet. Skušajmo preceniti navade in zmožnosti drugih uporabnikov cest, ne precenjajmo svoje sposobnosti in sposobnosti vozila, pa se bomo izognili nevarnosti na cesti.

PROSEČI ORFEJ

Enega od odbornikov je na zadnji seji skupščine zanimalo, čemu vendar nekdo ne prebarva rjastega podstavka kipa Orfeja, ki se blešči pred občinsko stavbo. »Veste, ta podstavek je tak kot tista trgovina v Kraju. To se ne barva«, ga je potolažil predsednik Danilo Sbrizaj. Torej bo, kot vse kaže, ubogi Orfej še dolgo proseče zrl v nebo in prosil nov podstavek ...

Odbornik - pesnik

Odbornik naše občine MIRKO MEDVEŠEK je v samozaložbi izdal pesniško zbirko »Žužemberk«. Tokrat objavljamo eno od pesmi, kaj več o odborniku-pesniku pa bomo napisali v eni prihodnjih števil.

CUTIM TE

Spomin na Smihel

Cutim, da boš prišla!

Cutim te

*— v razpotju med gmajno, griči,
polji in Krko...*

Slutim te

— v puhtenju prebujajočih se njiv...

Vidim te

— v šelestenju zrelega žitnega klasja...

Slišim te

— v ropotu mlinskega kolesa...

*Vem, da boš prišla, svoboda,
tako, kot že cvetovi česenj na bregu
sipljejo bližajočo sočnost
v našo prelepo dolino.*

OB ROBU

Včasih se človeku zdi, da sedijo v pisarnah urbanistov sami meteorologi, njihove napovedi in izračuni namreč prav tako držijo, kot tiste vremenske. Zgradijo stanovanjsko naselje — brez vrtca (najbrž upajo, da nataliteta ne bo porasla); ne predvidijo trgovin, objektov družbenega servisa, no in čemu bi si potem še pri garažah ne vsekali? Z garažami še gre — plahta na avto in je stvar rešena ...

KINO

Kot vidite, se tudi naše glasilo želi vključiti v tokove neposrednega obveščanja, zato uvaja informativno rubriko o filmskem sporedu predvsem v našem kinematografu — kino Šiška, tu in tam pa tudi novico o filmu »zunaj naših meja«. Seveda pa je naša želja, da bi nam kdaj tudi pisali, kako vam je filmski spored všeč in kakšnih filmov si želite. Pismo bomo posredovali Kinematografskemu podjetju, ki bo najbrž znalo ustreči željam svojih obiskovalcev. Danes vam predstavljamo nekaj filmskih naslovov, s katerimi se boste srečali oktobra in prvo polovico meseca novembra v kinu Šiška.

Te dni bo v Ljubljani (kino Šiška in Union) slovesna premiera domačega barvnega filma SUTJESKA. Gotovo veste, da gre za enega največjih jugoslovanskih filmskih projektov doslej, za film, ki opisuje eno največjih vojni dram, ki evocira najtežjo partizansko bitko II. svetovne vojne. V maju in juniju leta 1943 je 20 tisoč borcev skupaj s Centralno bolnico prišlo v položaj, da so bili obkoljeni: v gorah Črne Gore in Bosne in Hercegovine jim je zaprl vse poti šestkrat močnejši sovražnik — Nemci, Italijani in Bolgari. Sredi umika in pri pokusu preboja je bil ranjen tudi maršal Tito, padlo je 7000 partizanov in toliko je bilo tudi mrtvih Nemcev, ki jih je vodil general Litters. Film je prejel Specialno nagrado Festivala v Moskvi, Veliko zlato Arenu letos v Puli kot najboljši film v celoti, dobil je Zlato Arenu za scenarij in za moško vlogo, režiser Stipe Delić pa Bronasto Arenu za režijo in nagrado gledalcev JESEN, ki jo podeljuje tednik VUS. Kot najbrž veste, igra vlogo vrhovnega komandanta Tita eno največjih imen sodobne svetovne kinematografije — Richard Burton, glasbo je napisal nič manj znani grški skladatelj Mikis Teodorakis, igrajo pa še Ljuba Tadić (Savo Kovačević), Bata Živojinović, Irena Papas, Milena Dravić, Boris Dvornik, Bert Sotlar in drugi.

Seveda pa se boste v kinu Šiška srečali še z igralcem CHARLESOM BRONSONOM v ameriški kavbojki CHATOOVA DEŽELA: igra namreč Indijanca Chatooja, ki ga preganja nihče drug kot JACK PALANCE. Film je režiral Michael Winner.